

Flerpartimotion

Motion till riksdagen: 2014/15:2644

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M, C, FP, KD)

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2015 inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att inom ramen för pensionsöverenskommelsen öka drivkrafterna för ett längre yrkesliv, bl.a. genom att se över gränserna för inkomstgrundande allmän pension, för tidigare uttag av garantipension och äldreförsörjningsstöd samt för uttag av pension som grundas på en avdragsgill avgift.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en statlig offentlig utredning ska tillsättas senast den 1 juni 2015 med uppdrag att utreda om det, inom ramen för pensionsöverenskommelsen, går att förändra pensionssystemet så att mer av den intjänade pensionen, eller delar av den, fördelas lika mellan makar om de inte aktivt begär någonting annat.

Anslagstabell

Tabell 1. Moderaternas, Centerpartiets, Folkpartiet liberalernas och Kristdemokraternas förslag till anslag för 2015 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (tusental kronor).

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (A)
1:1 Garantipension till ålderspension	15 878 500	
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	12 459 900	
1:3 Bostadstillägg till pensionärer	8 488 100	-150 000
1:4 Äldreförsörjningsstöd	805 100	
2:1 Pensionsmyndigheten	534 436	-611

Summa	38 166 036	-150 611
--------------	-------------------	-----------------

Tabell 2. Moderaternas, Centerpartiets, Folkpartiet liberalernas och Kristdemokraternas förslag till anslag för 2015 till 2018 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (miljoner kronor).

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom		2015	2016	2017	2018
1:1	Garantipension till ålderspension				
1:2	Efterlevandepensioner till vuxna				
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	-150,0	-350,0	-350,0	-350,0
1:4	Äldreförsörjningsstöd				
2:1	Pensionsmyndigheten	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
	Summa	-150,6	-350,6	-350,6	-350,6

Inledning

Pensionssystemet har sin grund i en blocköverskridande överenskommelse mellan alliansparterna och Socialdemokraterna. Pensionssystemet är självständigt, fristående från statsbudgeten och till skillnad från det gamla ATP-systemet baseras ålderspensionen på hela livsinkomsten, vilket uppmuntrar till arbete och egen försörjning.

För att långsiktigt säkra pensionssystemets hållbarhet och ge goda förutsättningar till en god utveckling av pensioner är det av största vikt att sysselsättningen ökar och att åtgärder vidtas för att möjliggöra så att fler löntagare kan arbeta längre. Vi värnar pensionsöverenskommelsen, och alla förändringar som rör denna överenskommelse måste ske i samförstånd mellan de partier som slutit överenskommelsen.

Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Den tidigare alliansregeringen kunde, tack vare en jobbpolitik som fick fler i arbete och en ansvarsfull ekonomisk politik, sänka skatten för pensionärer vid fem tillfällen. En genomsnittspensionär betalar i dag 850 kronor mindre i månaden i skatt jämfört med 2006. De hushåll som är berättigade till bostadstillägg har, utöver skattesänkningarna, fått en förstärkning på 340 kronor per månad. För pensionsinkomster upp till cirka 14 000 kronor per månad motsvarar dessa åtgärder tillsammans jobbskatteavdraget på motsvarande inkomst.

En garantipensionär har 2014 cirka 1 800 kronor mer i disponibel inkomst varje månad och en genomsnittlig inkomstpensionär med bostadstillägg cirka 2 000 kronor mer jämfört med 2006.

Vi ser inget egenvärde i att pension och förvärvsinkomst beskattas olika. En starkare ekonomi och fler i arbete skapar förutsättningar för en positiv utveckling av pensionerna under de kommande åren. Inget är viktigare för pensionärernas ekonomi än att sysselsättningen och antalet arbetade timmar utvecklas väl samt att reallönerna ökar, eftersom pensionerna är kopplade till den ekonomiska utvecklingen. Pensionerna förväntas åren framöver utvecklas gynnsamt, och Alliansen gör tillsammans med Socialdemokraterna en översyn av pensionssystemet för att undvika den relativt stora ryckigheten i pensionernas utveckling.

I takt med att människor lever allt längre är det för många naturligt att jobba högre upp i åldrarna, såväl för lönen det ger som för att man trivs på en arbetsplats och för att man känner att man fortsatt kan göra en värdefull insats. Att fler äldre är kvar på arbetsmarknaden bidrar också till högre tillväxt och till att finansiera välfärden. Arbetsmarknaden behöver anpassas för att ge fler möjlighet att stanna kvar på arbetsplatsen lite längre.

Sedan 2006 är det 90 000 fler personer över 65 år som arbetar. Att fler äldre väljer att jobba är ett resultat av en aktiv politik. Sänkta kostnader att ha anställda över 65 år och det förstärkta jobbskatteavdraget för äldre har ökat drivkrafterna för att jobba längre.

Vi ser därför med oro hur regeringen steg för steg höjer trösklarna till arbete bland annat genom höjda anställningskostnader samtidigt som drivkrafterna till egen försörjning minskar.

Möjligheten att jobba längre bör omfatta så många som möjligt. Stärka drivkrafter för arbete högre upp i åldrarna, en anpassad arbetsmiljö och en väl fungerande arbetsmarknadspolitik stärker förutsättningarna för ett längre arbetsliv. Inom Pensionsgruppen pågår diskussioner som bl.a. syftar till att möjliggöra för fler personer att arbeta längre. För att orka jobba längre behöver det också bli lättare att byta karriär mitt i livet.

Vi slår vakt om pensionsöverenskommelsen mellan Moderaterna, Centern, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Socialdemokraterna. Alla förändringar som rör denna överenskommelse måste ske i samförstånd mellan de partier som slutit överenskommelsen.

Jämställda pensioner

Alliansen vill utreda om det, inom ramen för pensionsöverenskommelsen, går att förändra pensionssystemet så att mer av den intjänade pensionen, eller delar av den, fördelas lika mellan makar om de inte aktivt begär någonting annat. Eventuella förändringar måste ske så att den totala pensionen för män och kvinnor inte påverkas. Därför bör regeringen senast den 1 juni 2015 tillsätta en utredning som tittar på frågan.

Kvinnor tar fortsatt ett större ansvar för det oavlönade hushållsarbetet och för barnen med högre uttag av föräldraförsäkring och VAB-dagar. Kvinnor har varit överrepresenterade bland de sjukskrivna och förtidspensionerade i snart 30 år och lämnar också arbetslivet tidigare än män. Allt detta bidrar till ojämställdhet – i vardagen och i plånboken.

En konsekvens av att kvinnor i genomsnitt har lägre livsinkomst än män är att kvinnor ofta har lägre pensioner än män. Det är en följd av att kvinnor i genomsnitt har lägre lön än män och skillnader i arbetstid, vilket i sin tur ofta beror på en ojämställd fördelning av arbetet i hemmet. Kvinnor är föräldralediga längre än män och arbetar oftare deltid för att kunna förena arbetsliv med att ta hand om hem och barn. Inte minst efter en skilsmässa eller om maken avlider kan en kvinnas lägre pension leda till låg ekonomisk standard. Samtidigt har det svenska pensionssystemets utformning sannolikt bidragit till att inte bara öka kvinnors möjligheter till egen försörjning utan också ökat kvinnors arbetskraftsdeltagande överlag. Det har i sin tur ökat både jämställdheten och den ekonomiska tillväxten i Sverige.

Elisabeth Svantesson (M)

Solveig Zander (C)

Emma Carlsson Löfdahl (FP)

Roland Utbult (KD)